

Les persones usuàries cada vegada més insatisfetes amb el mercat elèctric

Si la darrera normativa volia millorar les condicions pels usuaris, està aconseguint tot el contrari. Al llarg de tot l'any, el preu de l'electricitat no ha fet més que incrementar-se i el que encara és pitjor, la tendència segueix sent la mateixa.

Pàg. 12

L'aeroport del Prat encapçala el registre d'incidències

La gran quantitat dels retards i incidències de Vueling durant la passada època estival, posa en qüestió el sistema de reclamacions.

Pàg. 12

S'apropa la fi del roaming

La Comissió Europea treballa amb una proposta per acabar amb els costos per la itinerància. Sembla ser que el roaming té data de caducitat.

Pàg. 13

Garantir el dret a l'habitatge

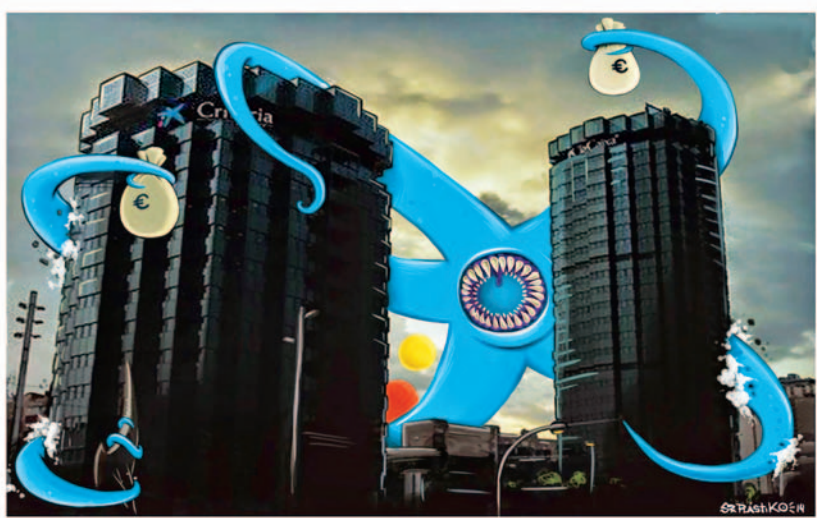
En els anys de fort creixement econòmic i en plena expansió de la bombolla immobiliària, qualsevol particular amb una nòmina i una ocupació fixa tenia accés al préstec o crèdit bancari amb garantia hipotecària. En aquell temps ningú es va preocupar de les conseqüències que tindria l'esclat d'una crisi que causés atur i impe-

dís als consumidors i les consumidoras poder seguir pagant les quotes del préstec. Un dels primers efectes de l'impagament van ser les execucions hipotecàries en massa que aixafaven als afectats com un corró: aquests deixaven de pagar dues o tres quotes i l'entitat financera reclamava la totalitat del deute, primer extrajudicial-

ment i immediatament després per mitjà d'un procés executiu que venia regulat per una llei de mitjans del segle passat, contra el qual pràcticament no hi havia oposició del deutor. En uns pocs mesos l'habitatge sortia a subhasta i les famílies eren desnodades. El dret fonamental a tenir un habitatge digne quedava en entredit.

Pàg. 4

Els tentacles de CaixaBank: tot sota el seu control

Ens hem preguntat mai a qui estem pagant quan abonem una factura de Telefónica? Del nostre consum energètic, qui se'n beneficia? Pot ser que rere un bé bàsic i universal, com és l'aigua, s'hi amagui un gran entramat empresarial sostingut per un totpoderós gegant financer? Quina relació comparteixen Telefónica, Repsol, Gas Natural, Agbar, Abertis o Saba? Què tenen en comú els laboratoris d'idees Cercle d'Economia, la Fundació Catalunya i Europa i la Fundació Ortega i Gasset? Que totes elles es troben sota influència, control o participació de CaixaBank.

Pàg. 8 i 9

El fons voltor Blackstone posa en risc 40.000 hipoteques

La gestora immobiliària Anticipa, que el fons Blackstone va comprar a Catalunya-Caixa, es va fer amb una cartera de crèdits hipotecaris dolents de les antigues caixes per 3.600 milions d'euros. La cartera incloïa 40.000 hipoteques i estaven valorades en 6.400 milions d'euros.

Pàg. 7

La banca anuncia noves comissions per augmentar els seus ingressos

Les entitats financeres segueixen esprement a les famílies a través de l'aplicació de comissions bancàries abusives les quals, avui en dia, suposen una tercera part dels seus beneficis.

Pàg. 3

l' economia dels
Consumidors**8**

TARDOR 2016

**CONSUM
CRÍTIC
RESPONSABLE
I
SOLIDARI****Director:**

Manuel Pardos

Redacció:

Bru Aguiló, David Casellas, Àlex Daudén, Guillermo de Manuel, Marta Oliva, Isabel Pons, Quim Roca, Alejandra Roncero

Maquetació:

Diego Palacios

Edita:

AICEC-ADICAE, Membre del Consell de les Persones Consumidores i Usuàries de Catalunya i del Consell de Consum de la Ciutat de Barcelona.

Redacció, administració i subscripcions:C/ Creu dels Molers, 13 LOCAL
08004 BARCELONA
Tel: 93.342.50.44 / Fax:
93.342.50.45**Web:**<http://aicec.adicae.net>**E-mail:**aicec@adicae.net**L'economia dels Consumidors exclou completament la publicitat comercial com a garantia d'independència per als seus lectors.**

Es prohibeix la reproducció d'articles d'aquesta revista sense autorització d'AICEC-ADICAE i citant la seva procedència. Així mateix es prohibeix expressament la seva reproducció amb finalitats de publicitat comercial.

D.L. Z-707-2001

Carta del President**AICEC-ADICAE té com a repte organitzar un moviment de consumidors a tots els nivells**

En aquesta nova etapa, els consumidors i els socis d'ADICAE a Catalunya, juntament amb els de la resta de l'Estat espanyol, s'han d'unir i organitzar per alçar el moviment consumerista. Tot això, per aconseguir canviar la legislació, les pràctiques abusives i els problemes que han causat la banca i les grans empreses energètiques, de telecomunicacions i altres sectors durant la crisi econòmica i financera.

ADICAE a Catalunya ha aconseguit posar-se al primer lloc entre les organitzacions de consumidors i ciutadans per nombre de socis, activitats i presència. No obstant això, s'ha d'avançar molt per aconseguir engegar un moviment social dels consumidors a Catalunya que respongui a les necessitats de protecció dels nostres drets, per aconseguir que el consum permeti una vida millor.

AICEC-ADICAE té socis arreu del territori català, tanmateix, una gran quantitat d'activitats es concentren a Barcelona. Tot i això, seguim treballant i reforçant la nostra presència a la resta del territori, organitzant grups locals, activitats formatives i reivindicatives que serveixin per enfortir-nos i visibilitzar la lluita consumerista.

La direcció d'AICEC-ADICAE i els seus socis tenen com a repte organitzar un moviment de consumidors a tots els nivells: local, provincial, autonòmic, estatal i, fins i tot, global; estructurat en una xarxa d'organitzacions que actuen des de la base fins a les més altes institucions i entitats. Només així podrem aturar els fraus que pateixen els consumidors.

Mentre les entitats bancàries i financeres i els grans oligopolis no vegin funcionar als consumidors com a grup actiu, crític, responsable i solidari en tots els àmbits de la vida quotidiana, no podem esperar bones solucions i, sobretot, ràpides i senzilles. Mentre polítics i institucions no vegin als consumidors i usuaris organitzats reclamant els seus drets, proposant alternatives, imposant solucions que existeixen i són possibles a tots els nivells,

no hi haurà la normativa i les polítiques necessàries per evitar o solucionar els problemes.

I, segurament, molts us pregunteu: com pot dur-se a terme aquest procés organitzatiu dels consumidors i usuaris?

Naturalment, fan falta fortes i vigoroses organitzacions com ADICAE, que rectifiquen plantejaments organitzatius donant força als consumidors i organitzant a fons la participació dels socis, dels consumidors i els voluntaris, com a centre de tota la seva activitat a través de fórmules senzilles d'organització a tots els nivells que avui en dia són possibles gràcies a les noves tecnologies i les infraestructures municipals i autonòmiques.

Alguns lectors estaran pensant que tot això està molt bé, però és molt difícil! Per descomptat que no és fàcil, però és l'únic camí per a una organització com ADICAE que no vol ser un "tinglado" molt bonic que no aconsegueix els seus objectius més importants com són crear, generar i organitzar un moviment de consumidors, que serveixi per canviar aquesta societat individualista que ens explota a tots i no satisfà a la majoria. Crec que val la pena, oi?

AICEC-ADICAE ha de posar-se ja amb aquesta tasca sabent que qualsevol resultat serà un avenç.

Us esperem a tots, cadascú en la mesura que pugui, aportant i exigint aquests canvis organitzatius i polítics de l'Associació. Espero rebre ben aviat propostes i adhesions a aquests grans objectius del nostre projecte.

Manuel Pardos
presidente@adicae.net**en 1 minut****ACTUALITAT » Pàgina 3**

La liquidació de Catalunya Caixa completada amb un dels rescats més cars!

EN PORTADA » Pàgina 4

Garantir el dret a l'habitatge.

EDUCACIÓ FINANCERA » Pàgina 5

L'educació financera a Catalunya, al servei de la banca?

ESTALVI » Pàgina 6

La banca aprofita els baixos tipus d'interès per comercialitzar productes de risc entre la població catalana.

CRÈDIT » Pàgina 7

El fons voltor Blackstone posa en risc 40.000 hipoteques.

PÀGINES CENTRALS » Pàgines 8-9

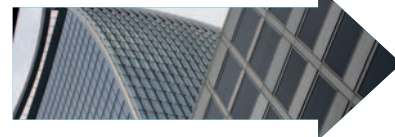
Els tentacles de CaixaBank: tot sota el seu control.

DEFENSA COL·LECTIVA » Pàgina 10

ADICAE impulsa l'extensió de la sentència a totes les persones afectades i lluita per la devolució íntegra de les quantitats defraudades.

CONSUM DE POLÍTICA » Pàgina 11

Els drets de les persones consumidores no poden esperar més!

GRANS TEMES DEL CONSUM » Pàgines 12-13

Les persones usuàries cada vegada més insatisfetes amb el mercat elèctric.

PARTICIPACIÓ I ASSOCIACIONISME**» Pàgines 14-15**

Un any d'impuls i creixement d'AICEC-ADICAE.

La liquidació de Catalunya Caixa completada amb un dels rescats més cars!

Catalunya Caixa és segurament un dels casos més paradigmàtics de la reestructuració del sistema bancari durant la crisi, que ha portat a la liquidació i privatització del sistema de caixes d'estalvi. BBVA va culminar al setembre la seva privatització.

Un model centrat en el negoci immobiliari

Aquest ha estat el clar exemple del paper que han tingut les entitats financeres en el cicle financiero-immobiliari a l'Estat Espanyol. Caixa Catalunya vinculava el seu model de negoci de manera gairebé exclusiva al mercat immobiliari. Ho feia a través de filials promotores, la més important de les quals va ser Procama, que va crear un dels cinc hòldings immobiliaris més grans de l'estat espanyol. Procama, i les demés promotores, van adquirir uns volums desproporcionats respecte el que podia assumir Caixa Catalunya, que

va vincular el seu creixement al mercat immobiliari, concentrant tot el risc en aquest sector. La política de concessió de crèdit sense control i les pràctiques abusives van ser la marca estrella de la casa.

Quan esclata la crisi i el valor dels actius immobiliaris es desploma comencen els problemes. Els balanços de l'entitat es veuen seriosament afectats i es desencadenen els esdeveniments. Per evitar la descapitalització l'entitat comença una política ferotge de comercialització de participacions preferents i deute subordinat entre els seus clients, sovint persones grans. Els resultats d'això són popularment coneguts: més de 135.000 preferentistes afectats per un valor de més de 1.709 milions d'euros.

Rescat i privatització de l'entitat

En total el rescat de Catalunya Caixa ha costat a la ciutadania més de 12.000 milions

d'euros, suposant el segon rescat més car en termes absoluts després de Bankia i el primer en xifres relatives. Situació encara més greu quan s'ha privatitzat l'entitat nacionalitzada i tots els seus actius immobiliaris, en comptes d'utilitzar-los en benefici col·lectiu. La privatització de l'entitat es va produir a través de la subhasta, per una banda, d'un gran paquet d'hipoteques i actius immobiliaris que va adquirir el fons d'inversió Blackstone i, per una altra, el negoci financer de Catalunya Caixa que va adquirir el BBVA. Dos operacions per un preu molt inferior al del rescat. Un negoci rodó.

Catalunya Caixa va transmetre tot el seu negoci financer a Catalunya Banc l'any 2011. Des d'aleshores havia estat vinculada a l'entitat gestionant l'obra social. L'1 de gener de 2013 es constituïa la Fundació Catalunya-La Pedrera per tal de gestionar les obres

socials les tres antigues caixes. Amb l'adquisició de Catalunya Banc per part del BBVA es posava fi al vincle entre l'obra social i l'activitat financer, liquidant definitivament a l'activitat social de l'entitat.

El passat març de 2016, els consells d'administració de Catalunya Caixa i BBVA acordaven iniciar el procés de fusió, on l'entitat catalana seria absorbida, tot i mantenir el nom comercial a Catalunya. Així es posava punt i final al procés de liquidació

de Catalunya Caixa, un procés terrible que no deixa de ser l'exemple més clar del que ha passat a l'estat espanyol amb el sistema financer. La irresponsabilitat permesa per part dels governs, el creixement lligat al sector immobiliari que va acabar amb l'explosió de la bombolla i el rescat de les entitats amb diners públics amb la paradoxa de la seva privatització i la concentració del mercat bancari en mans d'uns pocs amics del sistema.

La banca anuncia noves comissions per augmentar els seus ingressos

Les entitats financeres segueixen esprement a les famílies a través de l'aplicació de comissions bancàries abusives les quals, avui en dia, suposen una tercera part dels seus beneficis. L'ordre de transparència de l'any 2011 va reforçar la posició de les entitats financeres i els hi va donar la clau a l'hora d'establir llibertat per fixar les comissions que consideressin oportunes, sense la necessitat de comunicar-les al Banc d'Espanya. Encara que totes les comissions són reclamables, la realitat és que les persones usuàries no poden negociar-les, que en moltes ocasions es paga dues vegades pel mateix servei o, fins i tot, que aquestes comissions superen amb escreix l'import del servei prestat, generant una indefensió total.

De mitjana, una persona té una despesa d'uns 400 euros anuals en comissions, una quantitat escandalosa i molt elevada tenint en compte, a més, que l'augment en l'últim any ha estat, aproximadament, de 80 euros. Mentrestant, la patronal bancària espanyola (AEB) ja ha anunciat que en els propers deu anys, ens haurem d'anar acostumant a pagar més comissions, perquè les entitats financeres han vist en aquestes carta blanca per compensar els seus balanços i aconseguir beneficis. I les dades parlen per si mateixes: l'any 2015 CaixaBank va incrementar un

10% les seves comissions i Banc Sabadell un 17%. I malgrat la falta de transparència i desregulació els governs de torn segueixen mirant cap a un altre costat.

Un exemple clar d'una comissió molt comuna és la comissió de manteniment, actualment molt vinculada a la domiciliació de la nòmina. Unes altres que han crescut de forma considerable han estat les de comissions vinculades a operacions hipotecàries i les de disposició d'efectiu en caixers aliens al nostre banc que ADICAE ja va denunciar l'any passat, presentant una demanda contra CaixaBank i portant al govern a aprovar un decret llei per regular les comissions dels caixers. AICEC-ADICAE seguirà batallant, informant i mobilitzant a la ciutadania perquè no es plegui de mans davant d'aquests abusos. Encara que semblin petites quantitats, qualsevol cobrament indegut o desproporcionat de comissions s'ha de reclamar al banc.

Les 10 propostes d'ADICAE per regular l'aplicació de comissions

Des de l'Associació considerem que hi ha una sèrie d'elements, criteris i mesures bàsiques que haurien d'estar contemplades en la regulació de les comissions:

1. L'aplicació d'un criteri de proporcionalitat real. És injustificable que un descobert d'un euro durant un dia generi un cost de 35 euros per la persona usuària.
2. Regular l'aplicació de les comissions per evitar pràctiques de concertació entre les entitats a l'hora d'aplicar-les.
3. Cal evitar que les polítiques de comissions de les entitats tendeixin a emascarar problemes de balanç. Els augmentos en comissions es produeixen al segon semestre de l'any de cada

exercici, quan els bancs ja poden estimar o anticipar el resultat anual.

4. Els ingressos per comissions d'una entitat financer no han de suposar més que una proporció concreta dels beneficis de l'entitat.
5. Les entitats financeres haurien de tenir l'obligació d'avisar al Banc d'Espanya amb un temps suficient de les comissions que tingui intenció d'implementar i de les modificacions que apliquin.
6. El Banc d'Espanya ha d'estar expressament habilitat per a intervenir en matèria d'aplicació d'aquelles comissions que no respectin els principis i criteris fixats.
7. L'existència de mecanismes per impulsar la negociació prèvia de les comissions

aplicables amb les organitzacions representatives de les persones consumidores com a via per evitar mesures unilaterals i arbitràries.

8. No procedirà l'establiment ni el cobrament de comissions per serveis o actuacions que ja es cobrin per un servei que de forma essencial no respongui a la mateixa finalitat.

9. L'increment de les comissions mai podrà suposar un increment superior a una referència concreta (sigui l'increment de l'IPC anual o una mesura macro similar).

10. El cobrament de les comissions mai podrà ser regressiu respecte de les quantitats dipositades per les persones usuàries als seus comptes.

EN UNA PIULADA

Educació crítica @PlatEduEC 25 oct

El professorat necessita formació de qualitat per tal d'impartir finances o economia als centres, però no ho ha de fer la banca #DebateFEC

Esther Vivas @esthervivas 15 juny

Esther Vivas ha retuitat Jamie Oliver: Comer es mucho más que ingerir alimentos, es un acto político y social. Compartamos la mesa contra el #despilfarro!

Jofre Farrés @jofre_farres 13 juliol

Els bancs diuen que poden tornar tots els diners de les clàusules sòl, però no volen. El TJUE diu que volen, però no poden. Esperpèntic.

EN PORTADA

Garantir el dret a l'habitatge

ADICAE sol·licitarà al Congrés de Diputats la reforma de la legislació hipotecària

Després de casi un any amb un govern en funcions, el passat 29 d'octubre el Congrés de Diputats, escollia President del Govern a Mariano Rajoy. Qui durant la seva primera legislatura a la Moncloa s'ha limitat a maquillar el greu problema hipotecari amb els descafeïnats 'decrets de Guindos' (Llei de Segona Oportunitat o el Codi de Bones Pràctiques), hauria de tenir com a prioritat una reforma en profunditat i urgent de la lleonina legislació hipotecària.

No només és una prioritat social; sinó també una obligació jurídica que pot portar noves conseqüències per al contribuent: el mes d'abril la Comissió Europea va obrir expedient a l'estat espanyol, amb una amenaça de sanció econòmica, perquè encara no ha adaptat la legislació hipotecària a la directiva europea. Tal i com recorda la Comissió Europea, aquesta reforma és fonamental per acabar d'una vegada per totes amb la clàusula sòl i els desnonaments.

Rajoy ha preferit no moure ni un dit durant els seus anys de majoria absoluta per no molestar a la banca

Encara que Rajoy ha preferit no moure ni un dit durant els seus anys de majoria absoluta per no molestar a la banca encara queden, per exemple, 2

milions de famílies amb clàusules sòl amenaçades per l'execució i el desnonament. Mentrestant, el nou Congrés de Diputats -en teoria cridat a dialogar i pactar- no garanteix els canvis necessaris. Per això, entre les propostes reivindicatives que ADICAE dirigirà al nou Executiu i als grups parlamentaris, es troba la reforma de la legislació hipotecària, que ha sigut una llosa per la població.

Els estralls de la bombolla immobiliària no s'han solucionat

En els anys de fort creixement econòmic i en plena expansió de la bombolla immobiliària, qualsevol particular amb una nòmina i una ocupació fixa tenia accés al préstec o crèdit bancari amb garantia hipotecària. En aquell temps ningú es va preocupar de les conseqüències que tindria l'esclat d'una crisi que causés atur i impedís als

consumidors i les consumidores poder seguir pagant les quotes del préstec. Un dels primers efectes de l'impagament van ser les execucions hipotecàries en massa que aixafaven als afectats com un corró: aquests deixaven de pagar dues o tres quotes i l'entitat financera reclamava la totalitat del deute, primer extrajudicialment i immediatament després per mitjà d'un procés executiu que venia regulat per una llei de mitjans del segle passat, contra el qual pràcticament no hi havia oposició del deutor. En uns pocs mesos l'habitatge sortia a subhasta i les famílies eren desnonades. El dret fonamental a tenir un habitatge digne quedava en entredit.

No va ser fins a l'any 2012 quan es van adoptar unes mesures legislatives de xoc davant d'aquesta situació, temporals i insuficients, i només davant de

A Catalunya, l'any 2015 hi van haver 15.557 desnonaments i 12.165 execucions hipotecàries

situacions econòmico-familiars extremes. La desatenció del legislador al clam popular de la societat ha permès a les entitats financeres perpetuar abusos massius a l'hora de comercialitzar hipoteques que ha conduït als deutors hipotecaris a una situació d'emergència social. Les mesures, que ni tan sols són obligatòries per la banca, previstes al ridícul i vergonyós Codi de Bones Pràctiques no han canviat la situació de les famílies: les entitats financeres segueixen tenint la paella pel mànec i les tímides alternatives extrajudicials només han donat solucions habitacionals als col·lectius en risc d'exclusió social. Malgrat tot, al llarg d'aquests anys,

AICEC-ADICAE no ha deixat mai de denunciar la lleonina legislació hipotecària proposant canvis legislatius que posessin fi a l'actual situació de desprotecció. La seva reforma és una prioritat urgent, el carrer i les xifres són clamoroses: a Catalunya, l'any 2015 hi van haver 15.557 desnonaments i 12.165 execucions hipotecàries.

Si no hagués estat per la pressió que hem exercit les associacions de persones consumidores com ADICAE, plataformes d'afectats i moviments socials sobre les administracions públiques difícilment s'haurien produït el debat polític i social sobre el dret a l'habitatge i a unes hipoteques justes. Tanmateix, la reacció de les institucions públiques, obligades a actuar per la pressió popular, ha estat enganyosa i les mesures que han pres s'han fet a mida de la banca. De la mateixa manera, en el terreny jurídic, la valentia d'ADICAE de denunciar davant els jutges l'existència de clàusules abusives dels préstecs hipotecaris ha servit per garantir la defensa dels drets dels usuaris i les usuàries davant dels fraus massius de la banca.

Tampoc podem deixar de denunciar els obstacles que alguns poders públics han posat en suspendre mesures legislatives d'emergència en matèria d'habitatge exclusivament per raons de conflicte competencial i desavinences polítiques amb altres administracions. Els únics perjudicats han estat els hipotecats i els llogaters que no poden pagar els lloguers als grans tenidors d'habitatge. Existeixen en les nostres ciutats importants bossos d'habitatges buits en mans d'entitats financeres que no compleixen amb la funció social que el nostre ordenament jurídic exigeix al dret a la propietat. Aquests habitatges han de permetre reubicar, mitjançant lloguers socials ajustats a les malmes economies domèstiques,

a les famílies més vulnerables que al seu dia van perdre un dels seus béns més preuats: l'habitatge.

A la cua d'Europa amb l'habitatge de lloguer

Mentre la mitjana europea situa l'habitatge de lloguer al voltant del 35% del total, a Catalunya només n'hi ha un 12% i el parc públic de lloguer encara registra números més baixos: aquí quasi no arriba al 2% del parc total quan la mitjana europea es situa al 15%.

No s'hi valen més excuses: és urgent una política pública d'habitatge valenta que doni resposta a les necessitats socials

A tot això, les paradoxes de les polítiques públiques d'habitatge encara és fan més visibles quan s'observa que Catalunya té 450.000 pisos buits, dels quals uns 100.000 estan en mans d'entitats financeres, i, segons xifres de la Taula del Tercer Sector Social, 240.000 llars serien susceptibles de ser beneficiàries d'un lloguer social.

No s'hi valen més excuses: és urgent una política pública d'habitatge valenta que doni resposta a les necessitats socials. Perquè el problema cada vegada es fa més gros. Actualment, la majoria de desnonaments provenen d'habitatges en règim de lloguer i, per tant, les necessitats de lloguers socials creixen cada dia més.

Així també, l'increment de preus del lloguer a la ciutat de Barcelona anuncia una altra bombolla immobiliària que requereix d'una modificació urgent de la legislació sobre arrendaments urbans i una regulació dels preus del mercat de lloguer.

L'educació financera a Catalunya, al servei de la banca?

La banca desembarca a les escoles catalanes per configurar una clientela dòcil i manejable

La formació de l'alumnat català sobre finances està a debat des del 2012. Les qüestions que es discuteixen van des dels continguts de la matèria fins a qui ha d'impartir aquesta formació o els valors que es transmeten. Actualment, l'educació financera a Catalunya s'imparteix a través del programa d'Educació Financera a les Escoles de Catalunya, un projecte dissenyat per les institucions públiques i impartit per 'persones voluntàries' provinents de la banca.

Que les noves generacions han d'estar formades en aquests assumptes és compartit per la gran majoria de les forces socials, però les diferències afloren quan es parla de com hauria de ser aquesta educació. Des de diferents col·lectius socials, especialment del món educatiu, i associacions com ara AICEC-ADICE, defensem una formació en matèria financera crítica, objectiva i independent dels interessos de la banca.

L'origen del programa EFEC el trobem a principis dels 2000 quan l'OCDE i la Comissió Europea expressen la seva voluntat d'educar en matèria financera a la població. Per la seva part, a l'Estat espanyol, la CNMV i el Banc d'Espanya, juntament amb les administracions pertinents, van signar l'any 2009 un conveni que va culminar amb l'elaboració d'un Pla educatiu l'any 2013 que, entre altres objectius, pretén la sostenibilitat del sistema financer. No obstant això, els continguts elaborats per aquests organismes supervisors, teòrics protectors dels interessos dels consumidors, compten

Jornada d'Educació Financera, realitzada al Col·legi de Periodistes de Catalunya

amb un perillós biaix bancari.

Tornant al cas català, l'EFEC compta amb la col·laboració dels departaments d'Ensenyament i d'Economia de la Generalitat i d'entitats com CaixaBank, el Banc Sabadell, el BBVA, el Banc Santander o la Caixa d'Enginyers. Tanmateix, no compta amb la participació del col·lectiu de professorat, dels agents socials del món educatiu o de les associacions per la defensa dels drets de les persones consumidores.

Educació financera sí; banca a les aules no!

Els continguts del programa EFEC parlen de productes bancaris bàsics com ara dipòsits, bons, accions, hipoteques, crèdits ràpids o assegurances i sobre com contractar-los i revisar-los per evitar abusos. Considerem que és important que l'alumnat conegui els seus drets com a persones consumidores, consells i eines per gestionar els pressupostos personals així

com la manera d'evitar el sobreendeutament i els conceptes bàsics de l'estalvi-inversió, entre d'altres.

Des d'AICEC-ADICAE, considerem que és important que l'alumnat conegui els seus drets com a persones consumidores

Tanmateix, si l'educació financera no explica els grans exemples de frauds i abusos que s'han produït, per evitar-los en un futur, demostra que no pretén formar sinó preparar a una clientela que compri allò que la banca vulgui en cada moment.

Dotar als joves i les joves d'un pensament crític, responsable i solidari és imprescindible

per impulsar la transformació d'un sistema financer injust i corrupte que només pensa en engrèixar els seus balanços a costa de l'espoli a l'estalvi popular i de perpetuar els abusos i les estafes en les seves formes de comercialització. I, perquè així sigui, és imprescindible que la comunitat educativa i les organitzacions socials fem fora a la banca de les aules catalanes!

AICEC-ADICAE organitza un debat sobre l'educació financera

El passat 25 d'octubre AICEC-ADICAE va organitzar al Col·legi Professional de Periodistes de Catalunya una jornada molt intensa al voltant de l'educació financera a Catalunya, en què van haver-hi ponències de tots els perfils i opinions a càrrec de quatre professionals de l'ensenyament i l'economia. El programa EFEC va centrar especialment el debat.

Al col·loqui podíem diferenciar dues posicions oposades al

respecte. Els defensors del programa argumentaven que el programa té com a objectiu dotar a l'alumnat d'uns coneixements bàsics en finances, sense cap tipus d'interès al darrere i per tractar unes qüestions i problemàtiques amb les quals es trobaran en un futur i que les faran servir. Per la seva part, els detractors del programa senyalaven la falta de crítica dels continguts així com l'adoctrinament que suposa explicar aquests conceptes des de la perspectiva de la banca. Senyalaven que aquests temes poden ser impartits pel mateix professorat i que la voluntat que siguin professionals del món de la banca demostra la voluntat de captar a futurs bons clients.

La Caixa no deixa passar cap oportunitat

A banda d'aquests programes, diverses entitats han desenvolupat els seus propis programes d'educació financera. I, com no, l'entitat catalana de referència, La Caixa, no podia deixar passar l'oportunitat i està oferint educació financera a través del programa eduCaixa. Un dels seus productes és el KitCaixa Economia orientat a estudiants de secundària, batxillerat i cicles formatius, dissenyat perquè es faci servir a les aules, amb la tutorització del professorat.

Des d'AICEC-ADICAE pensem que es tracta d'un nou intent de l'entitat de netejar la seva imatge i d'adoctrinar als i les joves en l'àmbit financer i complir així amb la fal·làcia hipòcrita de la responsabilitat social corporativa per entrar a l'imaginari de les noves generacions com una entitat fiable i de referència per al seu futur.

Entra i inscriu-te a la Plataforma online d'Educació Financera d'ADICAE!

POTS TROBAR CURSOS DE DIFERENTS TEMÀTIQUES I APRENDRE SOBRE EL MÓN DEL CONSUM.

NO DEIXIS ESCAPAR L'OPORTUNITAT, FORMA'T PER COMBATRE ELS ABUSOS DE LA BANCA!

<http://educacionfinanciera.adicaeonline.es>

ESTALVI

La banca aprofita els baixos tipus d'interès per comercialitzar productes de risc entre la població catalana

Coneix com t'afecten les mesures del Banc Central Europeu i la reacció dels bancs

Quan parlem de tipus d'interès parlem del preu que es paga per aconseguir diner. Per això, sempre que les entitats financeres cedeixen diners, el retorn d'aquests és més car, perquè s'ha de tenir en compte el tipus d'interès i el marge de beneficis que guanya l'entitat per fer-te el préstec. El tipus d'interès el marca el Banc Central Europeu, en funció de les necessitats que tenim els països que formem part de la zona euro.

També, és evident, que des de fa uns anys ens trobem en un context de crisi econòmica i social, que no ha col·laborat gaire en els moviments del tipus d'interès. Actualment, aquest es troba en mínims històrics i sembla que segueix baixant. Aquest decreixement es degut a la necessitat que tenen les entitats financeres i els estats membres de la Unió Europea de ser rescatades i rebre liquiditat. Per tant, es deu a la mala gestió econòmica i política que hi ha hagut els darrers anys, i que una vegada més, qui l'acaba pagant són les persones consumidores.

Com ens afecta la baixada dels tipus d'interès?

D'entrada, es pot veure com quelcom positiu, perquè aquesta baixada va acompanyada d'una baixada de l'Euríbor -l'índex majoritari en els préstecs hipotecaris- i, per la gent que té hipoteques -sense clàusula sòl- li suposa una baixada del que està pagant cada mes, després de la revisió del tipus d'interès.

Però, com tot, hi ha la doble cara de la moneda. Que el tipus d'interès estigui baix comporta que les entitats financeres ofereixen

tats financeres ofereixen molt poca rendibilitat als productes d'estalvi més tradicionals i segurs, com els dipòsits. Una vegada més,

mat de les entitats financeres i la seva voluntat de maximitzar beneficis a través de l'engany a les persones consumidores.

Què estan fent les entitats financeres?

La banca espanyola està penalitzant l'estalvi. Mentre que a Espanya el tipus mig aplicable als préstecs és superior a la mitjana de la UE, el corresponent als dipòsits està per sota d'aquesta mitjana. Des d'AICEC-ADICAE s'ha detectat que les entitats financeres estan fent servir l'estratègia d'oferir nous productes complexos i de risc amb la informació esbiaixada perquè no s'informa que no estan garantits, que no són dipòsits a termini i, per tant, que poden suposar pèrdues. El ganxo comercial és el de donar major rendibilitat, però ocultant el preu final d'aquesta rendibilitat i els riscos de poder-ho perdre tot com ja va passar amb les participacions preferents i el deute subordinat.

d'aquests productes i la informació necessària per conèixer aquest risc. Els productes estrella de les entitats són dipòsits estructurats amb elevats riscos. Aquests són productes d'estalvi que prenen com a referència l'evolució d'una sèrie d'indicadors borsaris de diverses empreses, com per exemple, elèctriques, telefòniques, industrials o entitats financeres. Tanmateix, aquests indicadors i la seva evolució queden allunyats dels coneixements habituals de les petites estalviadores, i aquesta informació és fonamental per saber si al final s'obtindrà o no una remuneració pels nostres estalvis o si en els pitjors dels casos es podrà.

I, no només això, també estan oferint fons d'inversió a públic amb un perfil no adequat per aquests productes i, el que es pitjor, aquestes ofertes les treuen a llum quan la persona busca productes d'estalvi tradicionals i l'oferta que fan en el seu lloc

CEC-ADICAE ho tenim clar: abans de signar cap producte, cal informar-se.

A més, una altra pràctica habitual a l'hora de dur a terme aquesta comercialització és que alguns bancs estan obligant a contractar fons d'inversió com complements a la rendibilitat dels dipòsits, però sense explicar que aquests poden arribar a tenir una rendibilitat negativa de fins al -41,55% TAE. A més, per contractar certs dipòsits és precís que les persones consumidores inverteixin al menys la mateixa quantitat en un fons d'inversió, la qual cosa considerem que és un abús en tota regla.

No caiguis en el parany dels bancs!

Davant les ofertes cridaneres que fan les entitats financeres, ja s'ha pogut veure que hi ha molt amagat. Per aquest motiu, davant de qualsevol nou producte o voluntat de contractar un producte, és important tenir informació crítica i imparcial. Per això, pots venir a AICEC-ADICAE amb la documentació i t'informarem sobre la realitat del producte.

Recorda que tens dret a rebre informació clara, específica i entenedora sobre els productes que vols contractar. A més, d'informació pre-contractual on hi han de quedar reflectides les principals característiques del producte. A banda, si aquest producte suposa algun risc, haurà de venir acompanyat d'un test d'idoneïtat. Aquest també serveix com a indicador de que el producte no és tan segur com diuen.

NO CAIGUIS EN EL PARANY DELS BANCS!

Davant les ofertes cridaneres que fan les entitats financeres, ja s'ha pogut veure que hi ha molt amagat, per aquest motiu, davant de qualsevol nou producte o voluntat de contractar un producte, és important tenir informació crítica i imparcial. Per això, pots venir a AICEC-ADICAE amb la documentació i aquí t'informarem sobre la realitat del producte.

Recorda que tens dret a rebre informació clara, específica i entenedora sobre els productes que vols contractar. A més, d'informació pre-contractual on hi han de quedar reflectides les principals característiques del producte. A banda, si aquest producte suposa algun risc, haurà de venir acompanyat d'un test d'idoneïtat. Aquest també serveix com a indicador de que el producte no és tan segur com diuen.

les persones que reben els impactes negatius són les consumidores i, encara més, les que tenen capacitat d'estalvi. Perquè no és només això, sinó que darrera d'aquesta situació, hi ha l'entra-

Altes rendibilitats que amaguen productes complexos

Actualment les entitats financeres ofereixen productes amb una elevada rendibilitat, amagant el risc

són els fons d'inversió. Aquesta cantarella recorda a la comercialització massiva de productes tòxics com les participacions preferents, que ja es va viure fa uns anys. Per aquest motiu, des d'AICEC-ADICAE

Caixabank comercialitza fons d'inversió a tota costa i només busca els seus beneficis

La informació confusa que La Caixa dona al client amaga els vertaders riscos

L'entitat financera estrella de Catalunya, Caixabank, no té problemes a l'hora de seguir realitzant males pràctiques bancàries. Aquesta vegada van de la mà de la comercialització de fons d'inversió, productes amb risc que els fan passar com productes d'estalvi segurs.

Actualment, l'entitat ofereix vuit tipus de fons d'inversió que es poden dividir en quatre grups. El primer està catalogat amb un risc moderat i divideix

el capital entre el 40 i el 80% en renda fixa i entre el 20 i 60% en renda variable; el segon és més conservador repartint el capital entre el 100 i 70% en renda fixa i el 0 i el 30% en renda variable; i el tercer el descriuen com agressiu on, com a mínim, la meitat del capital s'inverteix en renda variable. A més, també hi ha un quart grup que cataloguen com a molt conservador i que publiciten com a 100% garan-

tit. Tanmateix, seguidament, diuen que l'objectiu és no perdre diners però no poden garantir-ho. A més, cadascun d'aquests fons d'inversió pot ser d'una categoria estandar o plus. on la primera l'import mínim d'entrada són 600 euros, a mantenir-ne 6 euros, i en la segona el capital inicial i a mantenir és d'un mínim 50.000 euros.

Veient aquestes dades, es pot extreure i analitzar com

l'entitat catalana pensa en tot tipus de persones i dissenya un producte a l'abast de gran part de la població. Però, el que no té en compte Caixabank, a l'hora de comercialitzar, és la conseqüència que tindrà per una família estar invertint en un producte quan el que volia era estalviar uns diners. Aquesta és la vertadera cara de La Caixa i no la que s'amaga sota la publicitat de l'obra social. No hi ha millor obra social

que complir amb les requisits d'informació i transparència a les persones usuàries, garantint els drets dels usuaris, i deixar de banda, d'una vegada per totes, els enganys, els abusos i les estafes. Si volen fer honra del lema de l'ànima de La Caixa, han de fer un gir en les seves pràctiques comercials i deixar de pensar en engrair els seus balanços i per pensar més en allò que més convé a als seus clients.

El fons voltor Blackstone posa en risc 40.000 hipoteques

La gestora immobiliària «Anticipa Real Estate», que el fons Blackstone va comprar a CatalunyaCaixa, es va fer amb una cartera de crèdits hipotecaris dolents de les antigues caixes per 3.600 milions d'euros. La cartera incloïa 40.000 hipoteques i estaven valorades en 6.400 milions d'euros

Lligat al creixement del negoci hipotecari es va produir, a partir de l'any 2000, un gran increment de les titulitzacions dels crèdits hipotecaris. Les titulitzacions consisteixen en agrupar un conjunt de drets de crèdit en una mateixa cartera que es traspasa a una estructura (una societat gestora o un fons d'inversió) que al mateix temps el col·loca entre els inversors. Dit d'una altra manera, es

si la hipoteca estava titularitzada. I això per què? Perquè en alguns casos de titulització es considera que l'entitat financera que executava la garantia hipotecària, ja no és la creditora del préstec i no està legitimada per exercitar l'acció. En alguns d'aquests casos també es permetia als deutors exercitar el dret d'oposició i retracte. Això, però, no succeeix en totes les hipoteques que han estat titulitzades.

Com puc saber si m'han titularitzat la hipoteca?

Esbrinar-ho no és una qüestió senzilla ja que les entitats bancàries guarden secret sobre la titulització degut a que aquesta cessió redueix la seva capacitat d'acció davant els tribunals a l'hora de reclamar el pagament de les hipoteques.

Al principi, els fons van enviar cartes als deutors informant que des d'aquell moment el creditor era el propi fons i no el banc que havia concedit la hipoteca. Però al veure que aquestes cartes treien a la llum la cessió del crèdit i els jutjats començaven a posar traves a l'execució hipotecària, pràcticament ho han deixat de fer. Ara poques vegades ho anuncien per carta i les societats gestores que reclamen el pagament fan veure que són representants del banc i no dels nous creditors. D'aquesta manera oculten la cessió al deutor.

La llei permet als bancs vendre el seu deute sense comunicar-ho al deutor ni inscriure la cessió al Registre de la Propietat de manera que la cessió no té accés als registres públics encara que el banc l'hagi venut a un fons.

Les entitats financeres només tenen l'obligació de comunicar i entregar la documentació a la Comissió Nacional del Mercats de Valors. La CNMV, cansada de rebre milers de sol·licituds d'informació per part dels hipotecats preguntant si les seves hipoteques havien estat titularitzades, va publicar un comunicat dient que el seu sistema informàtic no està preparat per donar aquesta informació i dirigint a les persones interessades a la seva entitat financera. El banc que sap per a que se li requereix aquesta informació no l'entrega fàcilment.

La Llei 5/2015, de 27 d'abril, de foment de la finançament empresarial va introduir, tímidament, alguns requisits de transparència. No obstant això, si no s'aconsegueix esbrinar-ho, sempre es possible demanar-li al jutge que executa l'hipoteca que sigui el propi jutge qui demani al banc el registre especial comptable de tot allò que ha titularitzat. En tot cas recomanem que abans de demanar-li al jutge aquesta informació, s'exigeixi per carta al banc, document que ha de segellar degudament i ens en guardarem una còpia.

transformen els títols d'hipoteques en elements vendibles per obtenir més liquiditat i finançament. Amb això el que aconseguixen les entitats financeres és convertir un actiu poc líquid, donat que es tracta de drets de crèdit pendents de cobrar a llarg termini, en instruments per obtenir finançament instantani, eliminant, a més, el risc d'impagament assumits, ja que aquest es trasllada al comprador.

La banca va experimentar un greu problema de liquiditat a l'inici de la crisi financer-immobiliària i les titulitzacions es van convertir en la solució. Abans de la crisi s'havien estès en el mercat financer per tal de reduir els riscos de les hipoteques però quan els impagament van començar a ser massius, es va produir un efecte dominó, que s'endugué per davant bancs, immobiliàries i fons d'inversió.

El cas més sonat a Catalunya, i segurament a la resta de l'Estat, sigui segurament el d'Anticipa, la gestora immobiliària que el fons d'inversió Blackstone comprà a CatalunyaCaixa. I, darrerament, la qüestió de les titulitzacions ha tingut certa notorietat per les conseqüències que tenia per a les famílies amb hipoteques, concretament perquè en els processos d'execució hipotecària es podien arribar a aturar

Sense una solució clara

El Banc d'Espanya i la CNMV han reconegut que les titulitzacions són cessions de crèdit i, com a tal, impedeixen al banc que va concedir el préstec hipotecari executar la garantia hipotecària. Malgrat tot, aquesta és una qüestió que s'està dirimint als tribunals on podem trobar criteris dispars.

El que és indiscutible és que davant d'una cessió de crèdit el deutor pot exercir el dret de retracte. Per una banda, segons la legislació espanyola, aquest dret es podrà exercir si la cessió es produeix quan ja s'ha iniciat el procediment d'execució hipotecària. D'aquesta manera el deutor podrà alliberar-se del deute abonant el valor que el nou creditor ha pagat al banc (que acostuma a ser el 20% del deute). Ara bé, cal tenir en compte que el termini per exercir aquest dret és de 9 dies. D'altra banda, la Llei 24/2015, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, aprovada pel Parlament de Catalunya, permet l'exercici del dret de retracte sense necessitat que el crèdit cedit sigui litigiós i no contempla cap termini per exercir-lo. Tanmateix, cal tenir en compte que aquesta llei es troba suspesa pel Tribunal Constitucional.

La banca dispara el crèdit al consum a Catalunya

Si bé el volum total de crèdit segueix baixant des de 2009, el crèdit al consum ha experimentat un creixement del 14% entre juny de 2015 i 2016, fet que no succeïa des del principi de la crisi al 2008. Els responsables d'aquest creixement són principalment els bancs, que davant de la davallada general dels tipus d'interès, han trobat en aquest tipus de contractes un nínxol de negoci per poder mantenir i ampliar els seus marges de benefici.

Això és degut a que els tipus d'interès que s'apliquen es troben molt per sobre del preu oficial del diner, situat al 0% des de febrer, i del tipus mitjà de les hipoteques, que es troba sota el 2%. La taxa d'interès mitjana dels crèdits al consum a l'Estat espanyol durant els primers mesos de 2016 es situava al 7,9% arribant a l'agost al 8,2%, per sobre de la mitjana europea, situada al 6%. Això els situa entre els més cars del conjunt de la zona euro, cosa que no succeeix amb els préstecs hi-

potecaris o a empreses, i només a Grècia i a Estònia resulta més car demanar-ne un.

Entre les cinc principals bancs on més ha crescut la comercialització de crèdits al consum, trobem dues entitats catalanes. El Banc Sabadell, encapçala aquesta llista amb un augment del 33,8% del seu saldo viu de crèdit en un sol any, que ha passat de 207 a 276,8 milions d'euros. CaixaBank per la seva banda, ha experimentat un creixement del 17,6%.

Tot i així cal assenyalar que les capdavanteres en aquest negoci no són bancs si no financeres com Cetelem, que té un volum de saldo viu de crèdit de més de 2.000 milions d'euros, o bé Servicios Financieros Carrefour, amb vora 1.800 milions. L'increment de la comercialització d'aquest tipus de crèdit només pretén impulsar la recuperació econòmica replicant el model consumista i d'endeutament que ens ha portat a la crisi i que va beneficiar, principalment, a la banca.

TROBADA ESTATAL SOBRE HIPOTEQUES

“El mercat hipotecari després de la crisi: com evitar una nova bombolla?”

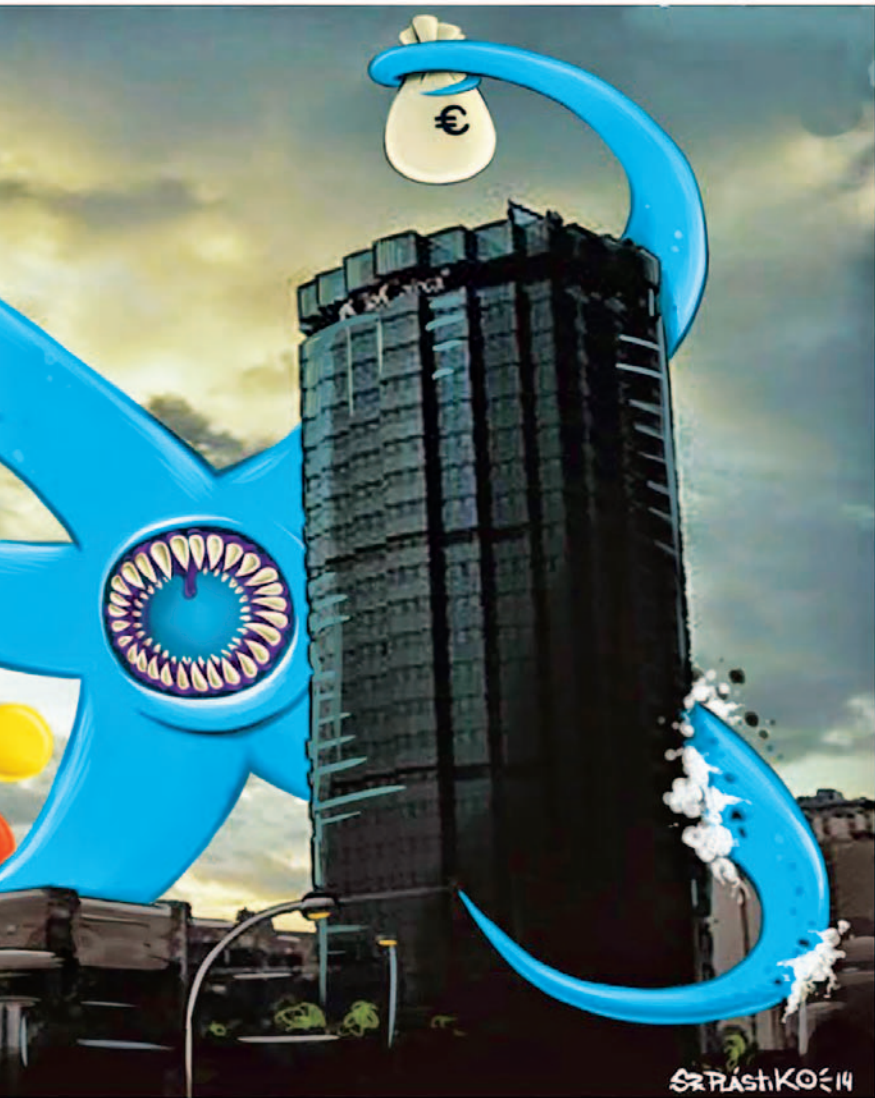
25 de novembre de 2016

Museu d'Història de Catalunya.
Plaça de Pau Vila, 3 - Barcelona
INFORMACIÓ i inscripcions
a: www.adicae.net

Bank: tot sota el seu control

ètic, qui se'n beneficia? Pot ser que rere un bé bàsic i universal, com és l'aigua, s'hi amagui un gran entramat legal, Agbar, Abertis o Saba? Què tenen en comú els laboratoris d'idees Cercle d'Economia, la Fundació Catalunya i troben sota influència, control o participació de CaixaBank.

El Vicepresident d'AICEC-ADICAE, Jordi Tarruella, intervé a la Junta d'Accionistes de CaixaBank per defensar la veu de les persones consumidores

amb Telefónica o quan comprem combustible a Repsol.

El negoci de la salut i les grans infraestructures

Abertis, Saba, SegurCaixa Adeslas i Vithas Salud. Totes estan o sota influència o sota control de La Caixa. Abertis i Saba, grups coneguts per la gestió d'infraestructures. Abertis, gestiona bona part de les autopistes catalanes alhora que és considerat un dels gegants mundials en la gestió d'infraestructures. Saba, controla una extensa xarxa de pàrquings. Ambdues, sota el paraigua de La Caixa. En relació a SegurCaixa Adeslas i Vithas Salud, la Caixa ha participat en els darrers anys en el procés de mercantilització de la salut. És en aquesta parcel·la on trobem les dues companyies dedicades a les assegurances de vida.

La controvèrsia amb Abertis és ben coneguda a Catalunya. CaixaBank n'és el principal accionista, dominant-ne un 24,14%. Abertis és el primer operador d'autopistes de peatge per kilòmetres gestionats; un total de 1.526 kilòmetres d'autopistes que representa el 59% del total de les vies de peatge de l'Estat espanyol. I això per no entrar en les concessions de les que gau-

deix Abertis en l'àmbit internacional: França, Brasil, Xile o Itàlia, entre d'altres. En el darrer any, el benefici net d'Abertis ha augmentat un 10%. Ara bé, el grup d'infraestructures considera que l'Estat espanyol li deu 1.300 milions d'euros per diferents conceptes. Entre d'altres, l'ús de les autopistes inferior al previst en els contractes d'explotació quan estan més que amortitzades. Per tant, com a persones consumidores a més d'assumir preus sovint desmesurats i abusius per l'ús de les autopistes (a Catalunya trobem les autopistes més cares de l'Estat) veiem com l'empresa amb la concessió de gestió i explotació d'autopistes reclama més capital públic.

En l'àmbit sanitari, CaixaBank també treu profit de l'intent de desmantellament de la sanitat pública.

En els nou primers mesos de 2015 SegurCaixa Adeslas va obtenir 173,8 milions d'euros de benefici. L'asseguradora presumeix de ser líder en assegurances de salut i tenir una quota de mercat del 27,8% i 5,6 milions de clients. Ja ho va avançar Isidre Fainé l'any passat: "les assegurances privades de salut són un dels àmbits on es preveu major creixement en els propers anys".

UN DELS PRINCIPALS LOBBIES AMB INCIDÈNCIA EN LA VIDA PÚBLICA

Troblem també casos de personalismes i persones beneficiades de les portes giratòries. I és precisament preocupant la convivència entre la financera catalana i el poder judicial a l'Estat espanyol. Parlem doncs de la relació entre La Caixa i el Consell General del Poder Judicial (CGPJ). El 29 de novembre de 2011 el ple del CGPJ va acordar, per majoria, nombrar a l'advocat Sebastián Sastre com a nou magistrat de la Sala Civil del Tribunal Suprem. Sastre fou el cap dels serveis jurídics de La Caixa durant 25 anys. És conegut que Isidre Fainé va pressionar a Alberto Ruiz Gallardón i Artur Mas per col·locar a Sastre, un dels seus homes de confiança, al sí de l'engranatge judicial espanyol. I qui va proposar a Sastre per a aquest càrrec? Ramon Camps, l'aleshores vocal de CiU.

No oblidem que la Sala Civil és l'encarregada de jutjar assumptes com les preferents, swaps, productes estructurats, possibles caràcters abusius d'interessos de demora o les clàusules sòl de les hipoteques. Assumptes precisament als que ADICAE ha plantat cara en defensa dels drets de les persones consumidores.

A tot això, és important recordar que CaixaBank es va negar a donar una solució extrajudicial als afectats per les clàusules sòl. La Caixa, lluny d'apartar-se dels abusos i les males pràctiques, va trencar la promesa que havia fet a la seva clientela de vetllar pels seus interessos.

DEFENSA COL·LECTIVA

Els bancs, condemnats a eliminar les clàusules sòl de totes les seves hipoteques i retornar les quantitats des de maig de 2013

ADICAE impulsa l'extensió de la sentència a totes les persones afectades i lluita per la devolució íntegra de les quantitats defraudades

La victòria aconseguida per ADICAE no només beneficia les 15.000 famílies incloses en la demanda, sinó que s'estén a qualsevol persona que tingui clàusula sòl al seu préstec. És el triomf de l'acció col·lectiva, l'única via processal que permet una solució per a totes les persones consumidores

La sentència del 7 d'abril del jutjat del Mercantil 11 de Madrid ha significat la victòria d'ADICAE front a la pràctica totalitat de la banca espanyola. Aquesta sentència declara abusives les clàusules sòl i obliga a les entitats financeres a anul·lar-les de les hipoteques i retornar els diners cobrats de més, de moment, des del 9 de maig de 2013.

Totes les persones consumidores amb aquestes clàusules se'n poden beneficiar

Aquesta sentència es extensiva a tots els préstecs que tinguin una clàusula sòl a la seva hipoteca i hagin contractat amb qualsevol de les entitats que figuren com demandades a la sentència. La jutge és clara a la sentència: *«Se verán beneficiados por los pronunciamientos de condena (y en consecuencia, podrán exigir la supresión de la cláusula suelo y la restitución de las cantidades indebidamente abonadas en aplicación de la misma) que hayan suscrito un contrato de préstamo hipotecario con las entidades bancarias demandadas que hayan incluido una cláusula de limitación a la variabilidad de los tipos de interés idéntica a las transcritas en la presente resolución».*

La banca ha de retornar fins a l'últim cèntim cobrat de més!

Encara que la sentència obliga a retornar les quantitats cobrades per la banca per l'aplicació d'aquesta 'clàusula sòl', només condemna a reintegrar als afectats les cobrades a partir

de 9 de maig de 2013, data en que el Tribunal Suprem establí aquest criteri a través d'una sentència. Aquesta és una qüestió injusta i controvertida.

ADICAE sempre ha defensat, d'acord amb allò que recull la legislació estatal i europea, que les clàusules abusives, com la clàusula sòl, han d'eliminar-se des del moment en què es van signar. Per això, l'Associació ha recorregut aquest aspecte concret de la sentència per tal que els bancs retornin tots els diners que han cobrat de més als afectats i afectades i des del primer dia, no només des del 9 de maig de 2013.

Una reclamació amb què espren comptar amb el suport del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE). Tot i la injusta postura adoptada per l'Advocat General el passat 13 de juliol, confiem que el TJUE ens donarà la raó i dictarà la devolució total com venim reivindicant. Cal recordar, que l'informe que va publicar l'Advocat General no és vinculant. De fet, també volem recordar que, en canvi, la Comissió Europea sí que ha defensat a les persones consumidores, com demostra un informe publi-

cat l'any 2015, en què afirmava que els bancs estan incomplint la legislació europea. Inclús, des de la Comissió Europea s'ha obert un expedient sancionador a l'Estat espanyol en què se l'emplaçava a actuar per deixar sense efecte les clàusules abusives com el 'sòl' hipotecari i aquelles pràctiques bancàries que originen execucions hipotecàries i els

desnonaments enfront d'una legislació insuficient per protegir als consumidors.

Banc Sabadell, al capdavant de les males pràctiques

Les entitats financeres segueixen oferint acords enganyosos als afectats per clàusula sòl. Banc Sabadell, amb un 20% d'hipoteques amb clàusula sòl, és amb diferència l'entitat que més

persones està intentant enganyar. La seva tàctica consisteix en passar les hipoteques amb sòl (referenciades a un tipus d'interès variable com l'Euríbor) a tipus fix, amb la renúncia al dret a reclamar. La seva estratègia és generar una falsa alarma de pujada imminent de l'Euríbor malgrat que Oliu, la banca i les institucions financeres internacionals descarten un repunt de l'Euríbor a mig termini.

Admesa a tràmit la demanda col·lectiva d'ADICAE contra Bankia per la sortida a borsa

El procés de devolució extrajudicial dels estalvis perduts en la sortida a borsa de Bankia ha deixat sense solució a bona part dels afectats. Per això,

ADICAE ha interposat una demanda col·lectiva contra Bankia que ha sigut admesa a tràmit pel Jutjat Mercantil número 1 de València.

El President d'ADICAE, Manuel Pardos, a l'entrada dels jutjats de Plaza Castilla de Madrid

L'associació de persones consumidores obre així una via perquè d'una vegada es doni una solució que no discrimini com ha fet fins ara Bankia: ADICAE sol·licita la devolució per a tots els que van perdre els seus estalvis, des d'aquells que van comprar les accions amb la sortida a borsa fins als que les van comprar abans de la reformulació dels comptes.

De les més de 347.000 persones que van comprar accions entre el 7 de maig de 2011 (quan es va publicar el fulletó de l'OPS) i el 20 de juliol de 2011 (dia de la sortida a borsa), segons la pròpia entitat, només 135.000 persones han recupe-

rat els seus estalvis mitjançant el procediment extrajudicial amb què Bankia va respondre a mitges a la reclamació d'ADICAE d'una solució global.

Descomptant les 55.000 que ho han aconseguit als tribunals i unes altres 30.000 que estan pendents de resolució judicial, encara quedarien quasi 130.000 persones afectades de l'OPS sense recuperar els seus estalvis.

Però la via extrajudicial exclou automàticament a totes les persones consumidores que van adquirir els títols entre el 20 de juliol de 2011 i el 25 de maig de 2012, quan es va conèixer que les comptes havien estat falsejades. ADICAE

ha donat l'oportunitat de reclamar col·lectivament a aquest col·lectiu indeterminat de milers d'afectats i afectades a qui Bankia va negar el dret a acollir-se a una solució.

De la mateixa manera que l'arbitratge selectiu de les preferents, Bankia ha intentat de nou donar per tancats els seus fraus amb solucions a mitges. L'engany de la sortida a borsa requereix d'una solució universal, per totes les persones afectades, tal i com ve defensant ADICAE. Cal recordar que Bankia no va voler acceptar la reclamació d'arbitratge de consum col·lectiu per totes les afectades que ADICAE va proposar a l'AECOSAN.

Els drets de les persones consumidores no poden esperar més!

Els consumidors i les consumidores seguim reclamant un canvi en profunditat de les estructures econòmiques, socials i polítiques que retornin el poder als consumidors i eliminin els grans fraus de l'etapa anterior.

Les polítiques de consum han de sortir de l'arraconament on han estat postergades tots aquests anys i esdevenir un dels eixos primordials de la política governamental. Tanmateix, no es preveu un canvi de rumb per part del nou govern i, per això, es necessari que siguem els propis consumidors els que fem i exigim propostes realistes que millorin els drets de les persones consumidores i provoquin el canvi social i econòmic que tants anys fa que esperem.

Després de trenta anys d'aplicació i desenvolupament de les polítiques de protecció al consumidor, el diagnòstic és d'estancament, desídia i falta d'interès. A una primera etapa de forta innovació i desenvolupament legal i institucional, l'ha seguit un període llarg de desinterès, fet que ha motivat que els consumidors avui dia s'enfrontin a nombrosos i greus problemes pels quals no existeix voluntat política decidida de fer-hi front.

L'Estat fa temps que deixa de complir amb la seva funció distribuïdora de la renda i això ha portat a 'mercantilitzar' les relacions socials i a 'financiaritzar' la vida personal i familiar: la nul·la política d'habitatge social ha conduït a moltes famílies a un endeutament endèmic de les llars, les privatitzacions d'alguns sectors estratègics van portar a la necessitat de contractar en l'àmbit privat serveis que abans s'oferien de forma pública i han facilitat el control del sector privat d'àmbits estratègics de l'economia que s'han constituït com a oligopolis imposant les seves regles en els preus i les relacions de consum.

Cal una reforma dels organismes reguladors dels serveis financers i de consum d'interès general

Els organismes reguladors, des del Banc d'Espanya a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, passant per la Comissió Nacional de la Competència (que engloba els àmbits d'energia, telecomunicacions, etc) no han servit de fre als abusos quotidians als consumidors i han emparat les actuacions fraudulentess sense atendre al mandat de protegir als consumidors.

Considerem que es necessària la creació d'un únic organisme de supervisió financera amb competències sobre el control de contractes, publicitat, comissions, pràctiques comercials, propostes de regulació per als consumidors, etc. Així també, proposem l'elaboració d'un Codi bancari de protecció al consumidor amb unes regles de joc clares en matèria de comissions, règim de publicitat bancària, etc. També és important enfortir el paper de la Comissió Nacional dels Mer-

La necessària reforma d'una obsoleta i injusta legislació hipotecària pel consumidor és una exigència que portem reclamant de fa molt anys i que, malauradament, no ha estat escoltada per cap govern de torn

cats i de la Competència creant un Comitè d'Auditoria dels Drets dels Consumidors que avaluï l'impacte de les polítiques comercials sobre els drets dels consumidors així com una reforma del sector elèctric i de telecomunicacions que freni els abusos d'aquests oligopolis.

La reforma en profunditat de la legislació hipotecària, una assignatura pendent de fa anys

La necessària reforma d'una obsoleta i injusta legislació hipotecària pel consumidor és una exigència que

Fotografia de Bru Aguiló

portem reclamant de fa molt anys i que, malauradament, no ha estat escoltada per cap govern de torn. Les mesures que s'han aprovat aquests últims anys s'han demostrat ineficaces i responien més a rentats d'imatge que a solucions a un problema d'emergència social com són els procediments d'execució hipotecària. Per això exigim la derogació i substitució dels 'decrets Guindos' sobre pràctiques hipotecàries i una reforma de la recent Llei de Segona Oportunitat per establir un vertader mecanisme d'informació, prevenció i mediació davant de situacions d'insolvència de les famílies endeutades. Una verdadera llei de segona oportunitat podria reequilibrar la situació, ja que la llei actual està del costat de la banca, i de dur-se a terme permetria als particulars endeutats fer el mateix que les empreses a través del procediment concursal per als consumidors.

GARANTIR L'ACCÉS A LA JUSTÍCIA

El laberint que suposa avui dia pels consumidors reclamar exigeix un procediment clar, imparcial, àgil i eficaç i amb unes institucions capaces de respondre a les reclamacions dels consumidores enfront les empreses. A nivell jurisdiccional, cal apostar per una reforma de la Llei d'Enjudiciament Civil per regular de forma específica l'acció judicial col·lectiva. Sense justícia col·lectiva, no hi ha justícia per als consumidors. L'acció col·lectiva davant abusos generalitzats no només permet estalviar temps i costos a les persones afectades i a la pròpia justícia, evidentment saturada, sinó visualitzar davant tota la societat la dimensió que adquireixen els fraus de les empreses i entitats financeres, així com la força que poden tenir els consumidors i les consumidores agrupades i organitzades sota una causa legítima i comuna.

Els reptes de les polítiques de consum a Catalunya

Per AICEC-ADICAE, la protecció de les persones consumidores és un dels eixos centrals per al bon funcionament de les economies domèstiques i el mercat en general. Hauria de ser una prioritat pels governs i tenim per endavant grans reptes per afrontar, com la millora dels àmbits de l'energia, les telecomunicacions o dels productes d'inversió. Catalunya sempre ha encapçalat una política de consum innovadora, però cal ser més creatius per superar tots els reptes que tenim al davant.

Avui en dia el consum i la defensa dels consumidors ja és un fet social i econòmic inqüestionable que traspasa fronteres. Per tant, el posicionament dels consumidors en-

Reunió de la Taula d'Emergència en l'Àmbit de l'Habitatge i la Pobresa Energètica del passat dilluns 13 de juny

front dels riscos que planteja el mercat no pot ser local, sinó global. És l'única forma de fer front a unes entitats supraestatals que no coneixen ni obeeixen límits i actuen al marge de qualsevol frontera, per petits o grans que siguin els espais territorials degut a que tenen una dimensió que traspasa els marges tradicionals d'actuació.

AICEC-ADICAE, que lidera la defensa dels consumidors i usuaris en un àmbit tan rellevant com el dels serveis financers i que viu i treballa cada dia al costat de la ciutadania del nostre país, considera greument preocupant l'actual situació econòmica i la fractura social que està provocant.

En l'àmbit català és neces-

sari impulsar, dissenyar i executar grans campanyes de supervisió, inspecció i sanció a entitats financeres per part de les autoritats de consum, controlant les condicions dels contractes i els deures d'informació, transparència i diligència en la contractació de serveis financers. També cal una nova regulació que reforci

les obligacions d'informació i transparència de les entitats de crèdit així com impulsar un arbitratge específic en l'àmbit dels serveis financers que sigui la garantia d'un bon funcionament de les relacions de consum en un àmbit dominat per les pràctiques abusives i les estafes. A més, no cal oblidar la privatització que hem viscut els últims anys del sistema de caixes d'estalvi i de la seva obra social. Per això, és cabdal posar en marxa totes les decisions necessàries per retornar el patrimoni de les caixes d'estalvi i la seva obra social als seus veritables propietaris, els impositors que durant anys l'han construït gràcies al seu esforç i treball.

GRANS TEMES DEL CONSUM

Les persones usuàries cada vegada més insatisfetes amb el mercat elèctric

Si la darrera normativa volia millorar les condicions pels usuaris, està aconseguint tot el contrari

Al llarg de tot l'any, el preu de l'electricitat no ha fet més que incrementar-se i el que encara és pitjor, la tendència segueix sent la mateixa. Aquest trimestre tornen a sonar campanades de nous increments a la factura elèctrica, noves pujades que tenen un efecte directe a les butxaques dels usuaris.

Nova pujada del preu de l'electricitat

Aquestes pujades venen produïdes per diverses causes, però la principal és que el

mercado energètic està concentrat en poques mans que controlen tot el sector. Per això, podem parlar de l'existència d'un oligopoli energètic que fa perdre competitivitat i, per tant, fa augmentar els preus, fruit dels interessos de les empreses oligopolístiques.

Una altra causa és la font de producció de l'energia i les importacions i exportacions que se'n fan. L'Estat espanyol acostuma a rebre l'energia d'altres països ja que la que es produeix aquí ha perdut competència i això ja fa que el preu sigui més elevat. Però, actual-

ment, hi ha hagut països europeus que han hagut d'aturar la producció fet que ha portat a l'Estat espanyol a reactivar-la amb la corresponent pujada de preus. No només per la necessitat de produir, sinó perquè avui dia gran part de l'energia s'exporta per pal·liar les necessitats d'altres països europeus.

També s'ha produït un increment de la factura elèctrica perquè han augmentat les retribucions que reben les companyies que comercialitzen al mercat regulat i que són les oligopolístiques. L'augment ve donat perquè l'any 2014 dues empreses de l'oligopoli van demanar la modificació de la retribució, perquè argumentaven que no arribaven a cobrir despeses. Per tant, una vegada més, les empreses van guanyar la batalla i les persones usuàries han sigut les principals afectades.

Creix la insatisfacció en el servei elèctric, però no la reivindicació

Segons un informe de la CNMC, per la població catalana les elèctriques presenten el pitjor subministrament de tots els serveis bàsics, per sobre de les telecomunicacions i el gas natural. Aquesta frustració ve provocada pel preu però també perquè les factures no són clares i per la falta d'informació sobre els contractes i els serveis que ofereixen.

La insatisfacció és elevada. Si mirem les xifres d'arreu de l'Estat un 25% de les llars mostren aquest empenyament, però a la pràctica no es converteix en un major nombre de reclamacions cap a les companyies. Des d'AICEC-ADICAE animem a totes les persones consumidores a reclamar per exercir els drets que tenim, amb una visió crítica i responsable. Per això, et convidem a visitar-nos i t'informarem sobre quins drets tens.

L'aeroport del Prat encapçala el registre d'incidències durant l'estiu del 2016

Vueling concentra el 55% de l'activitat de la Terminal 1.

La gran quantitat dels retards i incidències de Vueling durant la passada època estival, posa en qüestió el sistema de reclamacions i les respostes de les aerolínies, la viabilitat de les empreses de baix cost i el paper de les autoritats en matèria de defensa dels drets de les persones consumidores.

Amb l'augment d'afluència de persones que viatgen amb les companyies de baix cost es disparen les incidències que acaben afectant a les persones usuàries. A més, l'aeroport del Prat és on operen més vols d'aquestes empreses de tot l'Estat espanyol. El passat 1 de juliol, 2.500 passatgers es varen veure afectats pels retards i les cancel·lacions de Vueling a l'aeroport català. I aquestes incidències es van repetir durant

van tenir problemes amb les seves vacances a tot l'Estat espanyol. Els retards i les cancel·lacions es deuen en la majoria dels casos per la mala planificació i organització dels torns de treball, per deixar poc temps entre vol i vol o per falta de personal quan la companyia és responsable.

Tots aquests problemes estan relacionats amb la retallada de despeses i la precarització del seu personal. És per això que no hem d'admetre com una causa aliena a la companyia els retards i cancel·lacions, per exemple, per una vaga o de descans de personal ja que amb una bona planificació i més recursos es pot solucionar. A més, inclús, es pot posar en qüestionament la seguretat dels vols.

No et quedis sense reclamar

És important reclamar sempre que tenim una incidència en els vols o algun problema amb l'aerolínia. És la manera que tenim de fer valer la nostra força i els nostres drets com a passatgers i passatgeres, individualment i col·lectivament. Encara que siguin companyies low cost l'abaratiment de cos-

tota l'època estival, principalment per aquesta aerolínia seguida per Air Europa, Ryanair, Iberia i Easy Jet.

La inoperància de les aerolínies per solucionar els conflictes i les reclamacions han acabat afectant a les vacances de milers de catalans i catalanes al llarg de tot l'estiu. Posteriorment, especialment en el cas de la companyia Vueling, s'han trobat amb una deficient resposta als seus problemes: no contestant a les reclamacions, indemnitzant per sota del que va establir el Tribunal de Justícia de la Unió Europea, entre d'altres. A més, les mateixes aerolínies són reticents a publicar la quantitat de retards i reclamacions que tenen, la qual cosa dificulta que els usuaris i les usuàries puguin conèixer abans de contractar els vols quina és la fiabilitat de la companyia en qüestió.

Pel que fa a les institucions i organismes supervisors, la Generalitat de Catalunya va amenaçar amb sancions a la companyia després de les incidències del dia 1 de juliol. Per la seva part, l'Agència Espanyola de Seguretat Aèria li va obrir un expedient sancionador a principis d'estiu. Però de poc van servir aquestes actuacions si les incidències es van seguir repetint durant la resta de la temporada. Es calcula que més de 250.000 persones

És important reclamar sempre que tenim una incidència en els vols o algun problema amb l'aerolínia. És la manera que tenim de fer valer la nostra força i els nostres drets com a passatgers i passatgeres, individualment i col·lectivament

tos no pot estar per damunt dels nostres drets i, com hem vist, de la nostra seguretat. És la nostra responsabilitat reclamar sempre que sigui necessari. Si no saps com fer-ho, a AICEC-ADICAE t'informarem!

A més, si la companyia no compleix amb les seves obligacions i es nega a donar una resposta o una solució haurem de donar constància del fet als organismes i les institucions pertinents encarregades de supervisar el funcionament i el compliment de les normes establertes en matèria de seguretat i de protecció de les persones usuàries.

segueix-nos a les xarxes socials!

i ajuda'ns a difondre les nostres reivindicacions

S'apropa la fi del *roaming*

La Comissió Europea treballa amb una proposta per acabar amb els costos per la itinerància en les trucades des d'un altre país

El roaming, que és el cost que les operadores de telefonia afegeixen a les tarifes habituals quan les persones usuàries viatgen a l'estranger i utilitzen la infraestructura d'una altra companyia, té data de caducitat. El 15 de juliol de 2017 és la data fixada a partir de la qual les operadores ja no podran imposar costos addicionals a la ciutadania europea que faci servir el mòbil a l'estranger. Així ho va decidir la Comissió Europea el passat abril. Aquest setembre, però, coneixiem que s'estudiava la imposició d'una clàusula anomenada "fair use policy" que limitaria aquest efecte a un màxim de 90 dies a l'any i 30 dies seguits.

Un conflicte que ve de lluny

L'eliminació del roaming fa temps que es discuteix a les

institucions europees. El Parlament Europeu aprovava al 2014 una mesura per eliminar els costos de la itinerància al desembre de l'any següent. La proposta va ser rebutjada pel Consell de la Unió Europea i va fer falta esperar gairebé un any més per l'acord entre ambdues institucions, del qual la Comissió Europea havia de desenvolupar i aplicar.

El final del roaming en dos temps

La Comissió Europea preveia el final del roaming en dues fases. La primera, que començava el passat 30 d'abril, limitava el sobrecost que s'aplicava a la itinerància, i que quedava d'aquesta manera:

- Trucades realitzades: 0'05 euros de recàrrec màxim per minut fins un màxim de 0'19 euros.

- Trucades rebudes: 0'011 euros per minut.
- SMS enviats: 0'2 euros per missatge fins arribar a un màxim de 0'6 euros.
- Internet: 0'05 euros de recàrrec per cada MB consumit, fins un màxim de 0'20 euros.

Per la segona fase, ha de començar al juny de 2017, i es preveu l'eliminació per complet de la itinerància i fa desaparèixer les limitacions anteriors. Tot i així, la Comissió Europea feia públic aquest 5 de setembre la inclusió d'una clàusula de "fair use policy", que limitaria la gratuïtat del roaming a 90 dies l'any, en períodes màxims de 30 dies consecutius; temps a partir del qual, les empreses no tindrien l'obligació d'eliminar aquestes tarifes.

La mateixa Comissió, en aquesta declaració, deia que l'acord sobre aquesta regulació tenia l'objectiu d'evitar els abusos. Però no tots els abusos, si no els que podien haver ocasionat les persones consumidores que, per exemple, contractessin el servei de telefonia a un país diferent al qual residien. Res de vetllar per la defensa dels drets de les persones consumidores i, en canvi, sí de cuidar els interessos dels oligopolis. Tot plegat, encara resulta més flagrant en el context de la Unió Europea, on regeix la lliure circulació de persones, mercaderies, serveis i capital. Quatre dies després que es fes pública aquesta notícia, la Comissió es feia enrere i en un comunicat explicava que la decisió sobre com s'acabaria concretant aquesta "fair use policy" encara estava per concretar.

Del resultat de la concreció final d'aquesta clàusula en dependran els efectes que la mesura tindrà per a les persones consumidores. En un primer moment s'apuntava cap a la possibilitat d'un mercat únic de les telecomunicacions que podria haver generat, a través de la competència entre operadors comunitaris, una baixada del preu del servei.

Sigui com sigui el mecanisme final de la "fair use policy" que s'acabi implementant, la situació serà més favorable

per a les persones consumidores catalanes i d'arreu de l'Estat espanyol, ja que, com assenyalava un informe de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, el preu de la itinerància era dels més cars de la Unió Europea.

El roaming i els operadors virtuals

Fins ara, l'operador del país d'origen pagava a l'operador del país de destí per la utilització de la seva xarxa de telecomunicacions a través de l'anomenat roaming. Quan es posi fi al roaming els costos es repercutiran entre les companyies. Aquest fet suposarà un desavantatge pels operadors virtuals com Pepephone, República Móvil, Telecable o Digi mobil, que, al no tenir xarxa pròpia, hauran de pagar als operadors estrangers sense cap contraprestació. Brussel·les estudia que aquests puguin mantenir la itinerància si això els ha de suposar pèrdues, però encara no s'ha pres cap decisió.

Durant els pròxims mesos s'acabarà de dirimir com serà la regulació final de la itinerància i el seu resultat dependrà, d'una banda, de la pressió que les persones consumidores i, d'altra, dels lobbies de les grans empreses de les telecomunicacions.

L'etiquetatge dels productes alimentaris

L'any passat entrava en vigor la normativa que tracta sobre l'etiquetatge dels aliments. Aquest reglament defineix la informació que han de contenir els aliments, tant els aliments sense envasar, els envasats com a la restauració. Amb aquesta normativa, les persones consumidores guanyen en informació i això permet ser més crítiques i responsables.

Quina informació han de contenir les etiquetes?

Aquella informació bàsica que es pot exigir en els productes envasats, ja sigui els que s'envasen a petició pròpia o els que ja venen envasats és: la denominació de l'aliment, els ingredients que porta i les quantitats, els graus d'alcohol si

s'escau i les substàncies o productes que causen al·lèrgies o intoleràncies. A més, per aquells que ja venen envasats, també una llista completa dels ingredients, la quantitat neta de l'aliment, la data de caducitat o consum preferent, les condicions de conservació, el nom de l'empresa envasadora i l'adreça, i el país d'origen o lloc de procedència.

Pel que fa als establiments de restauració, tenen l'obligació d'informar sobre si els plats o productes que comercialitzen porten alguns dels 14 aliments catalogats com al·lèrgens o que poden causar intoleràncies. Aquesta informació ha d'estar registrada a la carta, o poden tenir-ne una amb tota la informació, si no el personal de l'establiment ha de tenir els coneixements.

La informació ha de ser verídica, clara, precisa i fàcil d'entendre per les persones consumidores. Sense generar engany ni dedicar-se a exposar propietats medicinals o beneficis alimentaris com a ganxo publicitari.

La informació com a eina per ser crítiques i responsables

L'Associació considera imprescindible que les persones consumidores tinguin informació al seu abast, ja que això ajuda a que siguem més crítiques i responsables. Per això, és important fixar-se bé en les etiquetes dels productes per saber bé el que s'està comprant. Perquè, és important donar-li valor a l'alimentació, ja que, també, som el que mengem i consumim.

JORNADA SOBRE GRANS TEMES DE CONSUM

"Els grans oligopolis del consum"

3 de desembre de 2016, 10h

Centre Cívic Cotxeres de Sants. c/ de Sants, 79 - Barcelona
INFORMACIÓ i inscripcions a projectes@adicae.net

PARTICIPACIÓ I ASSOCIACIONISME

Un any d'impuls i creixement d'AICEC-ADICAE

L'any 2016 començava amb un objectiu clar, impulsar i fer créixer AICEC-ADICAE. Per l'Associació l'existència d'una base social forta i consolidada és determinant per assolir l'objectiu principal: garantir que els drets en matèria de consum es compleixin i que la població conegui quins són aquests i com exercir-los. Per això, a principis d'any i coincidint amb el Dia Mundial dels Drets de les Persones Consumidores vàrem celebrar-lo organitzant una jornada i fent la lectura del

de principis d'any s'han anat reunint mensualment per debatre sobre temes d'actualitat. Aquests debats han permès profunditzar en temes de consum i actualitat, però també en les bases de l'Associació i les línies a seguir.

Perquè no només s'han trobat mensualment per debatre, sinó que també s'han creat grups de treball que han tractat diferents temàtiques, com per exemple el grup d'activitats i nou consum. Grup que s'ha encarregat de pensar acti-

Reunió del grup de treball de voluntariat i expansió territorial

gent sobre què és AICEC-ADICAE i quins drets tenim.

Es pot destacar la participació a les fires de voluntariat que s'organitzen arreu del territori, com per exemple el TAST Social de Tarragona, l'Associa't a la festa de Barcelona. Aquest any, per primera vegada hem estat a la Fira d'Entitats del Poble Sec, el barri que acull l'Associació.

Aquests moments són els que permeten unir a persones consumidores que lluiten per una mateixa causa.

Xerrades formatives, per estar sempre al dia

Un altre punt d'unió, però també d'empoderament, són les xerrades i formacions que es duen a terme durant tot l'any. Aquestes activitats estan pensades pel grup de treball d'activitats i nou consum, i són obertes a tota la població.

Les trobades formatives ens permeten créixer en coneixement i capacitats, facilitant-nos eines i estratègies que després són del tot útils pel dia a dia i

les relacions de consum. A la vegada, que també fomenten l'esperit crític.

L'Escola de Voluntariat feta al Centre d'Interpretació del Consum de l'Ametlla de Mar

Jornades de Benvinguda, el moment d'acollida de les persones que arriben

És important que les persones que arriben de nou a l'Associació, tinguin l'oportunitat de conèixer-la de primera mà i això els hi obri les portes a participar i implicar-se amb el dia

a dia de l'entitat. A més de dotar-se d'eines i mecanismes de defensa. Per aquest motiu, una vegada al trimestre voluntàries i voluntaris de l'Associació es reuneixen amb les noves incorporacions per poder-se conèixer i començar a generar espais d'intercanvi i coneixença.

Les propostes i l'activitat institucional d'AICEC-ADICAE

L'Associació ha dedicat els esforços de tot l'any a reforçar-se socialment, però sense perdre de vista la seva part institucional i reivindicativa. És del tot imprescindible estar en

Acte de celebració del Dia Mundial de les Persones Consumidores, el passat 15 de març

manifest, al qual s'havien adherit moltes altres entitats, per fer sentir la nostra reivindicació.

Les clàusules terra: noves oportunitats

L'Associació porta molts anys lluitant per acabar amb les clàusules terra i era el passat 7 d'abril quan rebíem amb alegria la victòria de la demanda col·lectiva d'ADICAE. Aquesta victòria va anar acompanyada de moltes assemblees i organització per part de les persones consumidores, per seguir amb la lluita d'aquestes clàusules abusives i acabar l'any amb una victòria absoluta.

vitats formatives i lúdiques per tota la gent que participa a l'Associació.

L'Ametlla de Mar i Azlor, espais de formació de participació i voluntariat

Amb la voluntat que les sòcies i els socis coneguin de primera mà que es fa a l'Associació, obtinguin coneixements suficients per explicar com funciona AICEC-ADICAE, eines per dur a terme les tasques de voluntariat i es coneguin entre ells i elles, s'han organitzat dues jornades als Centres d'Interpretació del Consum que té l'Associació.

Assemblea de clàusules sòl del passat 13 de juliol

Amb aquest triomf no només celebrem la fi de les clàusules sòl, sinó també l'arribada de molta gent i el creixement del moviment consumerista. Si encara no t'has unit, t'animem a fer-ho!

Trobades mensuals per debatre i construir AICEC-ADICAE

L'impuls d'AICEC-ADICAE passa per tenir uns socis i unes sòcies unides i que comparteixin una lluita, per aquest motiu són elles mateixes les que des

Aquestes trobades han permès cohesionar els grups de sòcies i socis, però també fomentar una participació activa i viva.

Sortim al carrer a informar dels nostres drets

Perquè el moviment consumerista sigui fort, és important que la població el conegui i, de pas, conegui els seus drets. Per aquest motiu, en més d'una ocasió les sòcies i els socis han sortit al carrer a informar a la

Punt informatiu d'AICEC-ADICAE a la Fira d'Entitats del Poble Sec

contacte amb altres plataformes, associacions i col·lectius socials. Igual, que és important fer arribar les propostes de consum als agents polítics i forces institucionals.

Aquesta unió dóna visibilitat a la lluita de les persones consumidores, a la vegada que li dóna força i reconeixement. Ja que les propostes de l'Associació són defensades, exposades i compartides amb altres col·lectius i la lluita pot esdevenir conjunta.

PERQUÈ EL MOVIMENT CONSUMERISTA CADA VEGADA SIGUI MÉS FORT, ÉS IMPORTANT QUE ENS ORGANITZEM, EMPODEREM I CONEIXEM. PER AIXÒ, VOLEM COMPTAR AMB TU, PERQUÈ FAS MÉS FORTA AICEC-ADICAE!

Reunió de la Plataforma per un Habitatge Digne amb la Presidenta del Parlament

Tu pots fer molt més!

Que les grans empreses de serveis i consum s'aprofiten de la seva situació privilegiada per cometre abusos envers les persones consumidores no és nou. I que les institucions i administracions no estan duent a terme el seu paper per garantir que es compleixin les normes en matèria de consum i per defensar els nostres drets, tampoc.

Per això ens defensem col·lectivament. Som un moviment unit que té clars els seus objectius i el seu camí. I això és possible perquè prenem partit i ens unim. Som un gran grup que està fart dels seus abusos i no consentim que es continuïn repetint. Sabem de que parlem, tenim legitimitat i força com per a arribar on faci falta per defensar els nostres drets.

Participar en organitzacions com AICEC-ADICAE significa poder ajudar a canviar les desigualtats al món del consum. Són moltes les batalles contra grans empreses i entitats financeres guanyades. Però continuem lluitant contra les grans estafes i estem en constant alerta per detectar-ne de nous. Si ells es reinventen, nosaltres ens actualitzem.

Si vols formar part d'aquesta lluita, no cal habilitats especials o molt de temps lliure. Com participar i quan, depèn de tu! Assistint a les activitats, donant suport puntual, participant en campanyes o difonent el missatge i els valors de l'Associació estàs contribuint a fer que cada cop tinguem més força i presència a l'espai públic.

Per altra banda, individualment també podem fer molt en el nostre dia a dia i en el nostre entorn. Per exemple, aprenent uns mínims coneixements sobre els nostres drets com a persones consumidores per reclamar-los amb èxit. Una persona formada està més protegida dels fraus de les grans empreses. A més, reclamar és una de les formes que tenim per fer pressió i fer-los veure que no ens quedarem de braços plegats.

Enfortim el moviment consumerista!

Formar part del moviment consumerista significa moltes coses. Significa estar en contra de les injustícies i les desigualtats al món del consum i lluitar contra elles, significa estar en contra del model consumista actual i promoure un consum crític, responsable i solidari i significa empoderar-se per fer front als abusos de les grans empreses.

Si vols formar part d'aquest moviment, vine a participar a AICEC-ADICAE! Són moltes les coses que pots fer a l'Associació i per a les quals et necessitem. Per exemple participar als actes reivindicatius, compartir les publicacions de les xarxes socials, assistir a les xerrades i jornades que s'organitzen o a les activitats i excursions lúdiques.

I si pots involucrar-te més tenim molta feina per fer, com ajudar en l'organització dels esdeveniments i els actes reivindicatius, amb la difusió, parlar amb altres espais per fer xerrades i deixar les nostres publicacions o participant a les taules informatives. A més, si eres una persona amb coneixements específics sobre els temes que tractem et convidem a impartir tallers, a analitzar els nous fraus i abusos de les grans empreses o a redactar articles per a les publicacions.

AICEC-ADICAE S'HA DE DEFENSAR COM UN ESPAI ON PODER CANALITZAR I ORGANITZAR LES NOSTRES REIVINDICACIONS. SOM UN LLOC ON PODER FORMAR-NOS EN DIFERENTS ÀMBITS DEL CONSUM, TANT LES PERSONES QUE HI FORMEM PART COM LA RESTA DE LA SOCIETAT. A MÉS, SOM UN PUNT DE PARTIDA PER FOMENTAR EL MOVIMENT CONSUMERISTA.

GENT D'AICEC-ADICAE

Carme, sòcia i voluntària d'AICEC-ADICAE

Sóc sòcia d'AICEC-ADICAE des de fa tres anys. Sóc una de les persones afectades per l'engany del deute subordinat de Catalunya Caixa, i ho vull dir ben alt i ben clar. No me n'avergonyixo.

Em vaig fer sòcia de l'Associació i ben aviat vaig començar a implicar-me com a voluntària. Preferia venir i participar de les activitats i del dia a dia d'AICEC-ADICAE que no pas esperar una solució al meu cas i desentendre'm. La gent s'avergonyeix d'haver estat estafada pels bancs, com si fos culpa nostra. Cal que no ens amaguem, que plantem cara totes juntes, perquè som víctimes d'un mateix engany. Cal que ens fem costat entre les persones consumidores i encara més entre aquelles que hem estat afectades. Nosaltres no hem fet cap mal, sinó que el mal l'han fet els altres. Per què ens hem d'avergonyir? Per què ens hem d'amagar? Hem de lluitar juntes, perquè no es tornin a repetir les males pràctiques dels bancs.

A les persones afectades els hi dic que siguin valentes, que denunciïn. Que facin força en contra de la injustícia de les entitats bancàries i dels enganys que vivim sovint com a persones consumidores. També és la nostra responsabilitat estar informades i formar part del moviment consumerista.

Hem de fer força, amb molta gent. Com més siguem, millor. Com diem a l'Associació a les noves persones voluntàries, "amb tu, sumem més!"

**REBEL·LA'T I UNEIX-TE AL MOVIMENT CONSUMERISTA
VINE A FER VOLUNTARIAT PER UN CONSUM
CRÍTIC, RESPONSABLE I SOLIDARI**

ASSOCIA'T A AICEC-ADICAE, AMB TU SUMEM MÉS!

l'economia dels **Consumidors** “Consumidors crítics, responsables i solidaris”

AICEC-ADICAE posa a les persones consumidores al centre del debat social

L'Associació als mitjans de comunicació

Les entitats financeres i les grans empreses de consum segueixen imposant les seves normes amb la voluntat de invisibilitzar a les persones consumidores i la seva lluita per la defensa dels seus drets. És fonamental que una associació com AICEC-ADICAE doni veu a les persones consumidores, i per això els mitjans de comunicació han fet ressò de les nostres reivindicacions. Hem estat convidats a diversos programes de ràdio i televisió, a més de fer entrevistes per diaris i premsa digital. L'objectiu, com sempre, donar veu a les persones consumidores i usuàries que les grans empreses i entitats financeres intenten silenciar.

TVE Catalunya

Àlex Daudén, Coordinador General d'AICEC-ADICAE reivindica la necessitat de seguir lluitant col·lectivament

“Només s'ha pogut recuperar un 32% dels milions d'euros que es van comercialitzar”

A principis d'any, CatalunyaCaixa tornava a ser notícia per la seva venda fraudulenta de productes tòxics com les participacions preferents i deute subordinat. Des d'AICEC-ADICAE aprofitàvem l'ocasió per recordar que el sistema arbitral ha deixat deixant a milers de persones sense recuperar els seus diners.

BTV

El Vicepresident d'AICEC-ADICAE, Jordi Tarruella, explica els motius de la demanda judicial contra CaixaBank, amb un advocat dels Serveis Jurídics d'ADICAE

“No podem permetre que aquest acte quedi impune, perquè 2 de molta gent, són molts euros per l'entitat.”

CaixaBank l'any passat va començar a cobrar 2 euros per treure diners dels seus caixers quan no ets de La Caixa. Això implica una doble comissió per les persones que no són de l'entitat, per aquest motiu des de l'Associació s'ha interposat una demanda per aturar aquestes comissions mal cobrades.

TV3

El President d'ADICAE, Manuel Pardos, fa una roda de premsa per parlar de la posició de Bankia

“Esperem que arribar a solucions extrajudicials serveixi d'exemple per altres entitats”

Amb l'anunci de Bankia d'obrir una solució per la seva sortida a borsa l'Associació celebrava que l'entitat assumís les peticions d'ADICAE, però també valorava que era una solució a mitges ja que els terminis eren molt curts i no s'hi podia adherir tothom. Des d'ADICAE no podíem perdre l'ocasió de recordar a la resta d'entitats la necessitat d'arribar a acords per resoldre els problemes de les persones consumidores, com ara les clàusules sòl.

8TV

La Isabel Pons, tesorera de l'Associació, participa en un debat sobre les telecomunicacions

“Les telecomunicacions són els serveis que reben major reclamacions”

Els grans temes del consum cada vegada tenen més pes als pressupostos familiars, i sobretot en l'àmbit de les telecomunicacions. Per això, AICEC-ADICAE no ha perdut l'oportunitat de fer arribar a tota la població la necessitat de ser crítica amb el consum i de reivindicar els nostres drets, sempre que aquests s'hagin vulnerat.

La Vanguardia

“ADICAE adverteix que la banca “es resistirà” a aplicar la sentència de les clàusules terra”

Una de les victòries més grans aconseguides aquest any es la sentència contra les clàusules sòl. Aquesta venia acompanyada de la incertesa de fins a quin moment s'hauran de tornar els diners cobrats de més. Per això, des d'ADICAE varem actuar de manera clara i concisa, reclamant que la data de retorn de quantitats no sigui el maig del 2013. A més, es va aprofitar l'ocasió per donar a conèixer a tota la població la situació a través de centenars d'assemblees informatives.

El Periódico

“Canviar una hipoteca de tipus variable a fix no és convenient al final del període de pagament”

Davant la pressió judicial que hi ha hagut amb les clàusules sòl i la seva retirada, les entitats financeres s'han tret un “as” de sota la màniga i han començat a oferir hipoteques a tipus fix. AICEC-ADICAE no es podia quedar de braços creuats veient com estaven posant clàusules abusives a aquests nous contractes. Des de l'Associació ho tenim clar, abans de signar res, és millor informar-se!